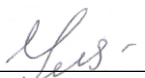

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування
протокол від 07 вересня 2020 р. №2
в.о. завідувачки кафедри

 (проф. Юлія Ушкаренко)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ / ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МАКРОЕКОНОМІКА**

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Спеціальність «072 Фінанси, банківська справа та страхування»

Галузь знань «07 Управління та адміністрування»

Назва освітньої компоненти	Макроекономіка
Викладач (і)	Тюхтенко Наталія Анатоліївна, Синякова Катерина Миколаївна
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1945
Контактний тел..	+380552326762
Е-mail викладача:	tuhtenko@ksu.ks.ua
Графік консультацій	відповідно до графіку консультацій кафедри

- 1. Анотація до курсу.** Курс «Макроекономіка» присвячений вивченню механізмів функціонування економіки на рівні економічної системи, дослідженню особливостей поведінки макроекономічних суб'єктів та їх впливу на макроекономічні ринки: товарний, грошовий, ресурсний. Курс складається з двох модулів, які розкривають основні положення макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука. Курс передбачає виконання практичних завдань, які пов'язані із особливостями розрахунку базових макроекономічних показників: ВВП та ВНД, рівня інфляції та безробіття, обсягу сукупного попиту та пропозиції, мультиплікатора автономних витрат. Макроекономіка пов'язана з такими навчальними дисциплінами як «Теоретична економіка», «Економіко-математичні методи та моделі у світогосподарських процесах», «Практична філософія» та ін.
- 2. Мета та цілі курсу.** Метою курсу «Макроекономіка» є розкриття механізмів функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та досвідом макроекономічної практики.. Цілі курсу: розкриття основних положень макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука та господарська практика; розкриття механізму основних складових державної економічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоторговельної тощо; розрахунок базових макроекономічних показників, аналіз впливу макроекономічних показників на процеси менеджменту та управління на різних рівнях господарювання.
- 3. Компетентності та програмні результати навчання.** Освітня компонента «Макроекономіка» є складовою частиною підготовки фахівців у галузі фінансів, банківської справи та страхування і здійснює свій внесок у формування інтегральної компетенції – здатності

розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності. Зокрема, вивчення курсу передбачає формування наступних компетентностей та досягнення наступних програмних результатів навчання:

▪ *Загальні та спеціальні компетентності:*

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

▪ *Програмні результати навчання:*

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
--------------------------	--------	-------------------	-------------------

4/120	28	28	64
-------	----	----	----

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
2020-2021	II	072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійне обладнання.

7. Політика курсу:

- ✓ *Академічна доброчесність*: порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман тощо. В разі порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності у вигляді повторного проходження оцінювання (контрольна робота, залік. Списування під час контрольних (модульних) робіт заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів). Політика академічної доброчесності курсу відповідає [Порядку виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті](#).
- ✓ *Відвідування*: відвідування навчальних занять та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допустимим є пропуск занять з поважних причин, які підтверджується документально. За такої умови навчання може відбуватися в режимі онлайн за погодженням із викладачем курсу. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком консультацій.
- ✓ *Аудиторні заняття*: здобувачі мають дотримуватися встановленого порядку та зберігати відповідний рівень тиші для роботи в аудиторії. Під час обговорення вітається висловлювання власної думки із належним рівнем аргументованості, повага та толерантність до чужої думки; вміння визнавати помилковість; при відстоюванні власної позиції використовувати першоджерела та рекомендовану літературу. За потреби дозволяється залишати аудиторію на короткий час. Мобільні пристрої, під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача.
- ✓ *Оцінювання*: політика оцінювання здобувачів відповідає [Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті](#)

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. ВСТУП ДО МАКРОЕКОНОМІКИ. ПРИВАТНА ЗАКРИТА ЕКОНОМІКА					
Відповідно до розкладу занять	<p>Тема 1. Предмет, методи та функції макроекономіки</p> <ol style="list-style-type: none"> Предмет макроекономіки Економічна система як об'єкт макроекономіки. Типи економічних систем. Макроекономічні суб'єкти та їх взаємодія. Методи економічного аналізу. Модель кругообігу продуктів і доходів. Повна відкрита модель в умовах змішаної економіки. Функції макроекономіки. <p>Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 10 год.</p>	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	5,7,11	Усне опитування; доповідь	10
	<p>Тема 2. Макроекономічні показники та їх вимірювання</p> <ol style="list-style-type: none"> Система національних рахунків як основа макроекономічного рахівництва. Принципи СНР. Основні макроекономічні показники та їх характеристика: <ol style="list-style-type: none"> Валовий випуск: сутність, види, обчислення. Валовий внутрішній продукт: сутність та методи розрахунку: виробничий, розподільчий, кінцевого використання. Валовий національний дохід: сутність та обчислення. Чистий національний дохід, національний дохід, особистий дохід. Номинальний і реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Нові макроекономічні показники. <ol style="list-style-type: none"> Індекс людського розвитку. Чистий економічний добробут. Індекс економічної свободи. Рівень глобалізації. Валовий регіональний продукт. <p>Аудиторна робота – 12 год. Самостійна робота – 10 год.</p>	лекція (6 год.), семінарське заняття (6 год.)	3,4,8	Доповідь. Вирішення задач.	10

	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомен- дованих джерел	Завдання	Макси- мальна кіль- кість балів
	Тема 3. Товарний ринок				
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття товарного ринку. 2. Сукупний попит: сутність, обчислення, графічне зображення. 3. Цінові чинники сукупного попиту. 4. Нецінові чинники сукупного попиту. 5. Сукупна пропозиція: сутність, обчислення, графічне зображення. 6. Цінові чинники сукупної пропозиції. 7. Нецінові чинники сукупної пропозиції. 8. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції: механізм відновлення рівноваги під впливом зміни сукупного попиту і сукупної пропозиції. 	лекція (6 год.), семі- нарське заняття (6 год.)	2,3,10	Вирішення задач. Контрольна робота.	10
	Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 8 год.				
Модуль 2. РОЛЬ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МАКРОЕКОНОМІЧНИХ СУБ'ЄКТІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ					
Відповідно до розкладу занять	Тема 4. Макроекономічна нестабільність				
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність, фази, графічне зображення економічних циклів. 2. Види економічних циклів та їх характеристика. 3. Населення як соціально-економічна категорія. 4. Зайнятість як соціально-економічна категорія. Види зайнятості. 5. Сутність та види безробіття. 6. Повна зайнятість та природне безробіття. 7. Закон Оукена. 8. Сутність інфляції та її вимірювання. 9. Причини інфляції. 10. Наслідки інфляції. Антиінфляційна політика держави. 11. Види інфляції та їх основні риси. 	лекція (6 год.), семі- нарське заняття (6 год.)	2,5,15	Тестування. Виконання практичних завдань.	10
	Аудиторна робота – 12 год. Самостійна робота – 10 год.				

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
	<p>Тема 5. Споживання, заощадження та інвестиції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Споживання як функція доходу: сутність, структура, графічне зображення. 2. Заощадження як функція доходу: сутність, графічне зображення. 3. Середні показники схильності до споживання і заощадження. 4. Граничні показники схильності до споживання і заощадження. 5. Недоходні фактори споживання і заощадження. 6. Інвестиції: сутність, види, визначення. 7. Сукупний попит на інвестиції. Відсоткова ставка. <p>Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 10 год.</p>	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	1,6,11	Вирішення задач.	10
Відповідно до розкладу занять	<p>Тема 6. Держава в системі макроекономічного регулювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та необхідність державного регулювання економіки. 2. Стабілізаційна політика держави: сутність та види. 3. Фіскальна політика: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Податки та їх класифікація. 3.2. Державні витрати та їх класифікація. 3.3. Види фіскальної політики. 4. Монетарна політика та її форми. 5. Центральний банк та його функції. 6. Державний бюджет. <p>Аудиторна робота – 6 год. Самостійна робота – 5 год.</p>	лекція (4 год.), семінарське заняття (2 год.)	2,4,7	Доповідь. Опитування.	5
	<p>Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність зовнішньоекономічної діяльності. 2. Види зовнішньоторговельної політики. 3. Платіжний баланс. 4. Валюта і валютний курс. <p>Аудиторна робота – 4 год. Самостійна робота – 5 год.</p>	лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	1,2,8	Доповідь. Вирішення практичних завдань і задач.	5

9. Система оцінювання та вимоги

За виконання завдань першого змістового модулю здобувач може накопичити максимум **30 балів** (відповідно до схеми курсу). За виконання завдань другого змістового модулю здобувач може накопичити максимум **30 балів** (відповідно до схеми курсу). За виконання завдань підсумкового контролю (екзамену) здобувач може отримати максимум **40 балів**. Крім того, здобувачі можуть отримати до **10%** бонусних балів за активну участь у обговореннях під час лекцій та семінарських занять, написання наукових статей, участь у наукових конференціях, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, предметних досягненнях у неформальній освіті (COURSERA, Prometheus та ін.).

Усні відповіді та письмові роботи здобувачів оцінюються відповідно до наступних критеріїв:

A (відмінно)	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з теоретичного матеріалу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, орієнтується в сучасних тенденціях і проблемах, які охоплюються освітньою компонентою. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання процесів та явищ. Вміє порівнювати теорії, підходи та моделі, визначати актуальні здобутки та проблеми галузі, володіє знаннями історико-економічного характеру, розуміє процеси трансформації основних понять, принципів, форм та методів характерних для освітньої компоненти. Володіє умінням проводити науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню здобутків в галузі, а також визначати чинники факторів підвищення її продуктивності, рівня організації та раціонального використання ресурсів. Здобувач демонструє наявність системного та критичного мислення, готовність до змін і гнучкість у прийнятті рішень. Пропонує управлінські рішення на основі отриманих результатів та розгорнуто трактує їхній економічний зміст.
B (добре)	Здобувач має міцні ґрунтовні знання з проблем, що вивчає дисципліна, але може допустити неточності в формулюванні, незначні розбіжності у класифікаціях. Знає основні чинники впливу на підвищення ефективності процесів та явищ, які розглядаються в курсі, а також основні метрики проблематики курсу. Може запропонувати заходи щодо вирішення основних суперечностей, які виникають у процесах та явищах, що розглядаються, формулює гіпотези та робить логічні висновки щодо функціонування цих процесів та явищ в майбутньому. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання поведінки економічних суб'єктів, припускаючи при цьому незначні неточності. Вміє порівнювати теорії, підходи та моделі, визначати актуальні здобутки та проблеми галузі, володіє знаннями історико-економічного характеру, розуміє процеси трансформації основних понять, принципів, форм та методів характерних для освітньої компоненти. Здобувач демонструє наявність системного та критичного мислення, готовність до змін і пропонує варіанти вирішення проблем.
C (добре)	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має навички у роботі над аналізом та моделюванням поведінки суб'єктів соціально-трудових відносин. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання поведінки економічних суб'єктів, припускаючи при цьому неточності. Під контролем вміє проводити науково-дослідну роботу, порівнювати основні категорії та поняття, самостійне мислення є несистемним, не може вийти за межі теми.
D (задовільно)	Здобувач знає основні поняття курсу, має уявлення про суть та структуру проблематики, перебіг подій у галузі, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Має обмежену здатність до самостійного аналізу, порівняння основних категорій та класифікацій, уміння працювати з інформацією.
E (задовільно)	Здобувач має прогалини в теоретичних знаннях та практичних вміннях передбачених освітньою компонентою. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал без належного використання професійної термінології. Має обмежену здатність до: самостійного аналізу, порівняння основних категорій та класифікацій, уміння працювати з інформацією і т.п. Не розуміє актуальності вивчення базових явищ і процесів у галузі.
FX (незадовільно)	Здобувач має фрагментарні знання, не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.

10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Rycroft R. S. Macroeconomics/ R. S.Rycroft – New Jersey, Research and Education Assosiation, 2003. – 232 p.
2. Базилевич В. Макроекономіка/ В.Базилевич, К.Базилевич, Л.Баластрик – К.: Знання, 2007. – 828 с.
3. Будаговська С.К. Мікроекономіка та макроекономіка / С.К. Будаговська. – К.: Основи, 1998. – 964 с.
4. Дорнбуш Р. Макроекономіка/ Р.Дорнбуш, Р.Фішер – К.: Основи, 1996. – 806 с.
5. Кулішов В.В. Макроекономіка/ В.В.Кулішов (основи теорії і практики). – Львів: Магнолія плюс, 2004. – 252 с.
6. Манків Г. Макроекономіка/ Г.Манків – К.: Основи, 2000. – 588 с.
7. Панчишин С. Макроекономіка: Навчальний посібник / С. Панчишин – К.: Либідь, 2002. – 616 с.
8. Радіонова Г. Макроекономіка та економічна політика. Підручник / Г.Радіонова – К.: Таксон, 2004. – 346 с.
9. Савченко А.Г. Макроекономіка / А.Г. Савченко – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
10. Семюелсон П. Макроекономіка/ П. Семюелсон, В. Нордгауз – К.: Основи, 1995. – 574 с.

Додаткові:

11. Бажал Ю.М. Економічна теорія технологічних змін / Ю.М. Бажал – К.: Заповіт, 1996. – 238 с.
12. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця. – К.: „Фенікс”, 2003. – 960 с.
13. Кваснюк Б.Є. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні / Б.Є. Кваснюк – Київ; Харків, 2003. – 423 с.
14. Мишкін С.Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / С.Ф. Мишкін – К.: Основи, 1998. – 964 с.
15. Моторин Р.М. Система національних рахунків/ Р.М. Моторин, Г.М. Моторина – К: КНЕУ, 2001. – 336 с.
16. Осика С. Світова організація торгівлі / С. Осика, В. П'ятницький– К.: К.І.С., 2001. – 488 с.
17. Стігліц Дж. Економіка державного сектора / Дж. Стігліц – К.: Основи, 1998. – 854 с.
18. Тітьонко О.М. Система макроекономічного рахівництва/ О.М.Тітьонко – К.: КНЕУ, 2002. – 188 с.
19. Шевчук В. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага в трансформаційних економіках: досвід України / В. Шевчук – Львів: Каменяр, 2001. – 495 с.

Джерела інформації в Internet

20. www.bank.gov.ua – Національний Банк України
21. www.bc.rql.kiev.ua – діловий цент України
22. www.business.kiev.ua – газета „Бізнес”
23. www.liga.net – Ліга Бізнес Інформ
24. www.europa.eu/eurostat - статистика по Європі
25. www.icps.kiev.ua – Центр перспективних досліджень
26. www.ier.kiev.ua – Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
27. www.imf.org – Міжнародний валютний фонд
28. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України
29. www.oecd.org – Організація з економічного співробітництва і розвитку
30. www.rada.gov.ua – Законодавство України
31. www.sta.gov.ua – Державна податкова адміністрація
32. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики
33. www.worldbank.org – Світовий банк
34. www.wto.org – Світова організація торгівлі